

Sygn. akt VI ACa 450/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Ksenia Sobolewska - Filcek (spr.)

Sędziowie: SA Agata Zając

SO del. Grzegorz Tyliński

Protokolant: Małgorzata Kocon

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2018r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)

przeciwko (...) Sp. z o.o. w B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 30 listopada 2016 r.

sygn. akt III C 1338/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) na rzecz (...) Sp. z o.o. w B. kwotę 8 100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI A Ca 450/17

UZASADNIENIE

Pozwem z 6 listopada 2015r. (...) wniosła o zasądzenie od (...) sp. z o.o. w B. kwoty 230 326,03 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 czerwca 2015r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew (...) sp. z o.o. w B. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Wyrokiem z 30 listopada 2016r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo rozstrzygając równocześnie o nieobciążaniu powoda kosztami postępowania strony przeciwnej.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 21 grudnia 2010r. strony zawarły umowę nr (...) w przedmiocie przyznania pomocy finansowej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 w zakresie osi 3 „jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej”, działanie „tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

Zgodnie z jej postanowieniami spółka zobowiązała się do realizacji operacji, której celem miało być „(...)”. Inwestycja miała powstać w miejscowości S., powiat B., województwo (...). Beneficjent pomocy zobowiązał się do wykonania operacji jednoetapowo poprzez wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z załącznikiem nr 1 do umowy; do poniesienia kosztów kwalifikowanych operacji, w tym dokonania płatności za dostawy, usługi lub roboty budowlane, nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność lub ostatniego uzupełnienia; do udokumentowania wykonania prac, dostaw lub usług w zakresie rzeczowym i finansowym oraz do osiągnięcia zakładanego celu operacji nie później, niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną, uzyskanie niezbędnych opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń itd., zamontowanie i uruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia. (...)zobowiązała się do udzielenia pomocy w wysokości 300 000 zł, ale nie więcej, niż 50% kwalifikowanych kosztów operacji. Beneficjent zobowiązał się też do zarejestrowania działalności, której dotyczy operacja, utworzenia 3 nowych miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty w stosunku do momentu bazowego stanu zatrudnienia wynoszącego w przedsiębiorstwie beneficjenta 2 miejsca, oraz do udokumentowania wzrostu zatrudnienia, a także do spełnienia szeregu innych warunków określonych szczegółowo w umowie. W dniu 3 października 2012r. podpisano aneks nr (...) do umowy, zgodnie z którym realizacja operacji i pomoc finansowa miały nastąpić w dwóch etapach i transzach. Pierwszy wniosek o płatność, po zakończeniu pierwszego etapu operacji, miał być złożony w dniach 1 – 15 listopada 2012r., drugi zaś, po zakończeniu drugiego etapu, w dniach 1 – 15 września 2013r.

Po zakończeniu I etapu, w dniu 8 listopada 2012r., spółka złożyła wniosek o płatność. Rozpoznanie tego wniosku zajęło (...)1,5 roku. Sąd Okręgowy szczegółowo przesłedził procedowanie nad wnioskiem i stwierdził, że po wielokrotnym jego uzupełnianiu przez pozwanego w sposób wskazany w wezwaniach (...)oraz po uzyskaniu przez szeregu opinii prawnych, (...)w dniu 6 września 2013r. poinformowała Spółkę o odmowie finansowania i odmowie wypłaty pomocy. Pismem z dnia 30 września 2013r. Spółka wystąpiła o ponowne rozpatrzenie sprawy. Tym razem wniosek został rozpatrzony pozytywnie, a spółka została w dniu 13 maja 2014 r. poinformowana o przyznaniu w związku z zakończeniem I etapu operacji środków w kwocie 225 000 zł.

Równolegle, pismem z 17 kwietnia 2014r. (...)poinformowała Spółkę o upływie terminu do złożenia II wniosku o płatność i wezwała do złożenia go w nieprzekraczalnym terminie 7 dni. Powiadomiła też beneficjenta o upływie 36-miesięcznego terminu na złożenie wniosku o płatność ostateczną i rygorach, jakie niesie za sobą ten fakt. W odpowiedzi, pismem z 25 kwietnia 2014r. Spółka ponownie wystąpiła o zmianę umowy i wyrażenie zgody na złożenie wniosku o płatność II etapu operacji do 30 czerwca 2015r. W efekcie, w dniu 5 maja 2014r. został podpisany aneks nr (...), zgodnie z którym wniosek o drugą płatność, po zakończeniu II etapu operacji miał być złożony w dniach 1 – 21 czerwca 2014r. Pismem z 6 czerwca 2014r. Spółka ponownie wystąpiła o zmianę umowy, wnosząc o wyrażenie zgody na złożenie wniosku o płatność po zakończeniu II etapu operacji do dnia 30 czerwca 2015r. Wniosek ten jednak nie został zaakceptowany przez (...), o czym Spółka została poinformowana pismem z 10 czerwca 2014r. Na skutek dalszej, wielomiesięcznej korespondencji, w dniu 24 listopada 2014r. odbyła się wizytacja na terenie realizacji II etapu operacji, w trakcie której ustalono, że budynek restauracji w S. nie został jeszcze ukończony, a beneficjent nie posiada dokumentów potwierdzających zakończenie II etapu realizacji. W związku z tym (...)uznała, że cel umowy, polegający na podwyższeniu konkurencyjności przedsiębiorstwa i zwiększeniu poziomu zatrudnienia poprzez budowę i uruchomienie restauracji, nie został osiągnięty i pismem z 22 grudnia 2014r. poinformowała Spółkę, że operacja nie będzie finansowana. Jednocześnie zażądała zwrotu uprzednio wypłaconych środków. W dniu 15 stycznia 2015r. Spółka wystąpiła o ponowne rozpatrzenie sprawy, powołując się na to, że płatność w ramach I etapu operacji nastąpiła dopiero w maju 2014r., co spowodowało opóźnienie w realizacji inwestycji, a także na przewlekłość postępowania toczącego się przed (...)na etapie I wniosku o płatność. Wniosek spotkał się z negatywnym stanowiskiem, a pismem z dnia 10 kwietnia 2015r. (...)wypowiedziała umowę.

W efekcie (...)wypełniła weksel in blanco wystawiony przez Spółkę na zabezpieczenie wykonania zobowiązania. W deklaracji wekslowej Spółka upoważniła (...)do wypełnienia weksla w każdym czasie, w wypadku niedotrzymania terminu spłaty zobowiązania na sumę odpowiadającą kwocie całkowitego zobowiązania wynikającego z zawartej umowy. Pismem z 28 maja 2015r. (...) wezwała Spółkę do stawienia się w siedzibie (...) Oddziału (...) w Ł., w celu zapłaty sumy wekslowej. Spółka nie wykupiła weksla.

Spółka uzyskała pozwolenie na użytkowanie budynku gastronomicznego w S. przy ul. (...) decyzją (...) Inspektora (...) z 5 czerwca 2015r., uruchomiła restaurację oraz zwiększyła zatrudnienie o 3 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Wprawdzie nie budzi wątpliwości, że Spółka nie dochowała terminu realizacji operacji, ani warunków czasowych wystąpienia z wnioskiem o II płatność, jednak w ocenie Sądu Okręgowego powództwo należało oddalić na podstawie art. 5 k.c.

Sąd Okręgowy ustalił, że zgodnie z aneksem do umowy, wniosek o płatność po zakończeniu II etapu realizacji operacji winien być złożony w dniach od 1 do 15 września 2013r., zaś Spółka złożyła go w 20 czerwca 2014r., a zatem z uchybieniem terminu 36 miesięcznego. Przy czym bez znaczenia pozostaje fakt, że wniosek został złożony przed datą 30 czerwca 2015r. Co więcej, (...) słusznie uznała, że cel umowy polegający na podwyższeniu konkurencyjności przedsiębiorstwa i zwiększeniu poziomu zatrudnienia poprzez budowę i uruchomienie restauracji nie został osiągnięty w umówionym terminie. Takie ustalenie odpowiadało treści § 10 ust. 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra (...) z dnia 17 lipca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U.2008.139.883) i stanowiło podstawę do wypowiedzenia umowy i żądania zwrotu środków wypłaconych w ramach realizacji I etapu operacji.

W ocenie Sądu Okręgowego bez znaczenia dla powyższej oceny pozostaje okoliczność, że realizacja operacji została rozłożona na II etapy, a intencją beneficjenta było dofinansowanie realizacji II etapu pomocą przyznaną w ramach wniosku o I płatność. Zgodnie bowiem z umową pomoc finansowa była przeznaczona, nie na realizację inwestycji, a na refundację kosztów poniesionych przez beneficjenta w związku z realizacją operacji. Umowa nie dawała tym samym gwarancji wypłaty pomocy finansowej.

W ocenie Sądu Okręgowego jednak, pomimo oczywistych uchybień po stronie Spółki co do terminowości realizacji operacji i złożenia wniosku o płatność za wykonanie II etapu, rozstrzygając w tej sprawie należy w pierwszym rzędzie zbadać cel umowy i to, czy został on osiągnięty. Celem tym było podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstwa i zwiększenie poziomu zatrudnienia poprzez budowę i uruchomienie restauracji w miejscowości S., powiat B., województwo (...). Z załączonych do akt dokumentów wynika zaś, że do 30 czerwca 2015r., tj. do daty granicznej realizacji programu unijnego wspierania rozwoju obszarów wiejskich, pomimo uchybienia terminu 36 miesięcznego, Spółka zrealizowała ten cel. Uzyskała bowiem pozwolenie na użytkowanie budynku gastronomicznego w S. przy ul. (...), uruchomiła restaurację oraz zwiększyła zatrudnienie o 3 miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty, zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia, obliczone na podstawie średniej arytmetycznej z ostatnich 12 miesięcy. Z załączonego operatu szacunkowego z klauzulą waloryzacyjną wynika ponadto, że nakłady poczynione na nieruchomości gruntową, będące efektem realizacji operacji objętej umową, spowodowały znaczny wzrost jej wartości, a Spółka poczyniła nakłady znacznie przekraczające wysokość wymaganych umową kosztów kwalifikowanych.

Sąd Okręgowy zważył też, że Spółka w związku z inwestycją znacznie przekroczyła pierwotnie planowane przez nią na ten cel wydatki, co spowodowało brak środków po zrealizowaniu I etapu. Oczekując na wypłatę pomocy finansowej, nie mając pewności co do dalszej sytuacji finansowej, wstrzymała się z pracami. Do wypłaty doszło w maju 2014 r., podczas gdy wniosek został złożony w dniu 8 listopada 2012 r., a zatem po 1,5 roku.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów pozwanej, dotyczących nieprawidłowości wypowiedzenia umowy. Oświadczenie (...) zostało skonstruowane w sposób nie do końca poprawny - zawiera jedynie przytoczenie możliwych do zastosowania zgodnie z umową podstaw wypowiedzenia i nie zawiera uzasadnienia wypowiedzenia, tj. przywołania jego skonkretyzowanej podstawy i okoliczności powodujących wypowiedzenie, co z kolei uniemożliwia stronie weryfikację podstaw wypowiedzenia. Jednak wypowiedzenie to zostało poprzedzone wymianą pism pomiędzy stronami. W dniu 22 grudnia 2014r. (...) poinformował Spółkę, że operacja realizowana na podstawie umowy

przyznania pomocy nie będzie finansowana oraz, że odmawia wypłaty pomocy. Jednocześnie zażądała zwrotu uprzednio wypłaconych środków. Pismo zawiera szerokie uzasadnienie dotyczące przyczyn odmowy finansowania operacji. Po wymianie kolejnej korespondencji, która nie doprowadziła do zmiany stanowiska, pismem z 10 kwietnia 2015r. (...) wypowiedziała umowę. Zatem, w ocenie Sądu Okręgowego, pisma adresowane do Spółki nie pozostawiają wątpliwości co do podstaw wypowiedzenia umowy.

Ostatecznie Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie (...) jest sprzeczne ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa i oddalił powództwo na podstawie art. 5 k.c. O kosztach procesu rozstrzygnął zaś na podstawie art. 102 k.p.c.

W apelacji od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości, (...) wniosła o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu za obie instancje.

Skarżąca zarzuciła Sądowi Okręgowemu naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności brak pogłębionej analizy dokumentów przedstawionych przez powódkę, zwłaszcza umowy stron, a także korespondencji przedprocesowej stron i w konsekwencji przyjęcie, iż pozwana zrealizowała cel umowy zawartej między stronami;

2. art. 5 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, wskutek błędnego przyjęcia przez sąd I instancji, że realizacja przez powódkę służącego jej wobec pozwanej roszczenia stanowi nadużycie prawa;

3. art. 5 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a polegające na:

- odniesieniu się jedynie do sytuacji pozwanej i to bez uwzględnienia profesjonalnego charakteru działalności gospodarczej prowadzonej przez Spółkę i związanych z nią wymogów dotyczących dochowania należytej staranności przy wykonywaniu umowy;
- braku właściwej oceny działania powodowej (...) podczas wykonywania swojego prawa podmiotowego, tj. żądania zwrotu pobranej pomocy finansowej, w kontekście obowiązujących przepisów prawa publicznego i zasad dyscypliny finansów publicznych;

4. art. 5 k.c. poprzez zastosowanie klauzuli zasad współżycia społecznego na rzecz pozwanej, pomimo wykazania przez powódkę okoliczności, które powinny wyłączać możliwość jej zastosowania, wskazujących, że pozwana działała wobec powódki nielojalnie i wbrew wynikającym z umowy powinnościom naruszyła wynikające z umowy terminy mając pełną świadomość konsekwencji powyższego działania;

5. art. 10 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra (...) z dnia 17 lipca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 poprzez oddalenie powództwa w sytuacji, gdy z materiału dowodowego sprawy jednoznacznie wynika, iż pozwana naruszyła termin wskazany w rzeczonym przepisie, co skutkuje obowiązkiem zwrotu pomocy;

6. art. 72 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich ((...)) poprzez jego niezastosowanie i oddalenie powództwa skutkujące zachowaniem przez pozwaną prawa do pomocy, podczas gdy w sprawie zaistniały jednoznaczne przesłanki jej zwrotu.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca podniosła, że zawierając sporną umowę pozwana wiedziała, jakie warunki musi spełnić, by nie zwracać dotacji. Jest przy tym osobą prawną, profesjonalistą prowadzącym działalność gospodarczą. Posiada więc dostateczne rozeznanie w zakresie zasad i terminów realizacji zamierzeń biznesowych i winien był rozplanować swoje ruchy biznesowe w sposób umożliwiający terminowe wywiązanie się z podjętych zobowiązań. Przy czym argumentacja pozwanej, jakoby zrealizowaniu inwestycji w terminie przeszkodziło to, że planowała ona

finansować ją ze środków otrzymanych w ramach I transzy jest nieuzasadniona. Nie znajduje bowiem oparcia w zapisach umowy. Celem umowy nie była bowiem budowa obiektu restauracji z pominięciem wymogów formalnych i terminów wynikających z przepisów prawa. Inwestycja była realizowana w warunkach pomocy ze środków publicznych, a nie na zasadzie kredytu komercyjnego. Zaś normy unijne przewidują pomoc tylko przy spełnieniu wszystkich warunków we właściwym terminie i w przeciwnym wypadku przewidują zwrot wydanych środków.

Pozwana - (...) sp. z o.o. w B. wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja (...) nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie Sąd Apelacyjny zważył, że Sąd Okręgowy zgromadził cały materiał dowodowy niezbędny dla oceny żądań powódki, w tym dokumenty przedstawione przez powoda, a następnie na jego podstawie prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Przy czym, wbrew wywodom apelacji, twierdzenia powoda dotyczące podstawy faktycznej i prawnej jego żądania, nie zaliczają się do materiału dowodowego i muszą być uwzględnione przez sąd, jako element uzasadnienia powództwa, podlegający konfrontacji z twierdzeniami strony przeciwnej i oceniany przez pryzmat ustalonego w sprawie stanu faktycznego i przepisów prawa materialnego. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy wyjaśnił też w niezbędnym zakresie przyczyny, dla których uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Ustalenia te i ocenę Sąd Apelacyjny podziela w całości.

Odnosząc się zaś do podniesionych w apelacji zarzutów naruszenia prawa procesowego Sąd Apelacyjny zważył, że ich uzasadnienie nie zawiera wytknięcia Sądowi Okręgowemu jakichkolwiek niedostatków w ustaleniu faktów istotnych dla rozstrzygnięcia, ani błędów w rozumowaniu przeprowadzonym w trakcie oceny dowodów. Skarżąca nie wytyka też poważnych braków we wskazaniu w uzasadnieniu wyroku faktycznych i prawnych podstaw orzeczenia. Jest także oczywiste, że odwołanie się w orzeczeniu oddalającym powództwo do klauzul generalnych wskazanych w art. 5 k.c. jest możliwe i potrzebne jedynie wówczas, gdy działanie powoda pozornie wypełnia przesłanki korzystania z własnego prawa. Nie ma bowiem potrzeby sięgania do art. 5 k.c., gdy wystarczającą ochronę zapewniają zobowiązanemu inne przepisy prawa materialnego regulujące wzajemne stosunki między stronami. Sąd Okręgowy nie dopuścił się zatem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zarzucany mu sposób.

Analiza uzasadnienia zarzutów naruszenia prawa procesowego prowadzi przy tym do wniosku, że powódka dąży faktycznie do podważenia dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny żądań powoda w świetle art. 5 k.c., który stanowi, że działanie lub zaniechanie uprawnionego polegające na czynieniu ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego, nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Przy czym Sąd Okręgowy rzeczywiście umotywował zastosowanie art. 5 k.c. w sposób lakoniczny. Nie uzasadnia to jednak zarzucania mu uchybień procesowych. Szczególnie, że sam skarżący nie ma wątpliwości, jakie okoliczności przesądziły o oddaleniu powództwa z uwagi na naruszenie przez niego służącego mu prawa podmiotowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy trafnie odwołał się w tej sprawie do art. 5 k.c., skoro powodowa (...) wykazała zaistnienie faktycznych i formalnych przesłanek wypowiedzenia umowy zażądania zwrotu udzielonej pozwanej pomocy finansowej. Zasadne jest też uznanie, że powódka korzysta ze swego prawa sprzecznie z jego społeczno – gospodarczym przeznaczeniem.

Podzielając powyższą ocenę Sąd Apelacyjny zważył, że jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy, celem spornej umowy było podwyższenie konkurencyjności pozwanego przedsiębiorstwa i zwiększenie poziomu zatrudnienia poprzez budowę i uruchomienie restauracji w S., zarejestrowanie działalności, której dotyczy operacja i utworzenie 3 nowych miejsc pracy i utrzymanie poziomu zatrudnienia przez umówiony czas. Cel ten miał być zrealizowany nie tylko własnym staraniem beneficjenta, lecz również przy uwzględnieniu pomocy (...), sprowadzającej się do bezzwrotnego wypłacenia kwoty 300 000,00 zł. Sąd Apelacyjny zważył też, że w związku z aneksowaniem umowy w dniu 3 października 2012r. nie budzi wątpliwości, że część obiecanej pomocy finansowej 225 000,00 z planowanych 300 000,00 zł (75%), miała

być wypłacona w trakcie operacji, w po zakończeniu I etapu w I połowie listopada 2012r. Reszta pomocy natomiast (25%) – po zakończeniu II etapu. Zgodnie zaś z § 8 pkt 9 umowy (...) zobowiązała się do rozpatrzenia wniosku o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Wprawdzie umowa przewidywała możliwość przedłużenia tego terminu o czas niezbędny do uzyskania niezbędnych wyjaśnień i opinii, nie sposób jednak przyjąć, że czas ten mógł sięgać ustalonych przez strony ram czasowych realizacji całej umowy. Tymczasem, na skutek obstrukcji w procedowaniu, (...) wypłaciła I transzę pomocy w terminie (maj 2014r.) zbieżnym z umówionym terminem zakończenia II etapu operacji (czerwiec 2014r.).

W świetle zapisów spornej umowy i powołanej w niej ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U.2007.64.427 ze zm.) i przepisów rozporządzeń wykonawczych, nie sposób podzielić stanowiska skarżącej, jakoby środki przyznane pozwanej Spółce w ramach pomocy, z definicji nie służyły finansowaniu realizacji umówionego zadania. Takie twierdzenie wypacza bowiem samą istotę tej pomocy. Program realizowany przez (...) służył wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich. Trudno zaś uznać, że rozwojowi takiemu służyć może wsparcie, którego wypłata jest wprawdzie umówiona, lecz termin niemożliwy do ustalenia i nie powiązany z wydatkami beneficjenta dokonanymi w tym samym celu. Jest więc oczywiste, że od chwili podpisania aneksu nr (...) pozwana miała pełne prawo spodziewać się wsparcia finansowego ze strony (...) w trakcie realizacji II etapu operacji. Zaprzeczaloby zasadom planowania działalności gospodarczej, ale też istocie obiecanej pomocy, gdyby pozwana nie była uprawniona do uwzględnienia kwoty 225 000,00 zł w planowaniu dalszych prac. Wypłacenie umówionej I transzy pomocy, nie w wynikającym z umowy terminie 3 miesięcy od złożenia wniosku, a po upływie 18 miesięcy (a więc okresu sześciokrotnie dłuższego), w sposób oczywisty wypaczyło samą istotę pomocy udzielanej ze środków publicznych przez (...), na podstawie powołanych wyżej przepisów.

Ostatecznie więc to powodowa (...) jest stroną umowy, która zaniedbała obowiązku racjonalnego i lojalnego jej wykonywania, faktycznie utrudniając pozwanej realizację własnych obowiązków. Sąd Apelacyjny zważył bowiem, że w stanie faktycznym tej sprawy jest okolicznością udowodnioną i nie kwestionowaną przez powódkę, iż wniosek Spółki o wypłacenie I części pomocy był uzasadniony, a pierwotna odmowa (...), niezasadna. Z zeznań strony pozwanej wynika też, że przez 18 miesięcy Spółka podejmowała nieustanne starania o wywiązanie się z kolejnych żądań uzupełnienia dokumentów, poddawania się licznym kontrolom i ocenom osób wydających opinie. Obstrukcja i brak współpracy ze strony (...) miała zaś bezpośrednie przełożenie na sytuację pozwanej, która ostatecznie wstrzymała prace, których dalsza realizacja była uzależniona od uruchomienia środków obiecanej pomocy.

To zaś, że (...) dopuściła się powyższych zaniechań, mających bezpośredni wpływ na sytuację finansową pozwanej w toku realizacji umowy i trudności w kontynuowaniu II etapu operacji, uzasadnia uznanie przez Sąd Okręgowy, że choć formalnie to pozwana nie dochowała terminu zakończenia II etapu, żądanie powódki zwrotu wypłaconej części pomocy jest sprzeczne ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem jej prawa. Szczególnie, że po uzyskaniu części obiecanej pomocy pozwana niezwłocznie podjęła dalsze działania i zrealizowała wszystkie cele zawartej umowy w terminie nie wykraczającym poza termin realizacji Programu, z którego pochodziły sporne środki.

Ostatecznie więc nie są trafne podniesione w apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego w postaci art. 5 k.c. Sąd ten, oceniając żądanie powoda wywiedzione z faktu wypowiedzenia spornej umowy wobec jej nienależytego wykonania przez pozwaną, nie naruszył też przepisów powołanego wyżej rozporządzenia Ministra (...) z dnia 17 lipca 2008r. oraz art. 72 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich ((...)). Przepisy te nie wiązały bowiem pozwanej bezpośrednio. Jej obowiązki, poza generalnym wymogiem przestrzegania prawa, sprowadzały się do wykonania umowy zgodnie z jej postanowieniami i celem. To na (...) natomiast spoczywał obowiązek takiego sformułowania i takiej realizacji umowy, by spełniony został cel, dla którego dysponowała ona środkami publicznymi. Jej działanie w tej sprawie wypełniało zaś ten obowiązek jedynie pozornie. Wyrok uwzględniający powództwo byłby w tej sytuacji rażąco niesprawiedliwy.

Z tych przyczyn, uznając apelację za nieuzasadnioną Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c., rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.).